

Głód

Pierwszy w ramach cyklu

ERA NOWE HORYZONTY TOURNÉE

Pressbooki oraz zdjęcia w wysokiej rozdzielczości do filmów dystrybuowanych przez ERA NOWE HORYZONTY można pobrać z serwera ftp.

Jego adres:

ftp://enh.pl

login: **enhtournee**
hasło: **enhtournee**

w kinach od 8 stycznia

Dystrybucja w Polsce:

NOWE HORYZONTY

Warszawa 2009
ISBN 978-83-60962-12-1

www.enh.pl

Głód

(Hunger)

Wielka Brytania, Irlandia 2008 / 96 minut

reżyseria:
Steve McQueen

produkcja:
Laura Hastings-Smith, Robin Gutch

scenariusz:
Enda Walsh, Steve McQueen

producenci:
**Jan Younghusband,
Peter Carlton,
Linda James,
Edmund Coulthard,
Iain Canning,**

zdjęcia:
Sean Bobbitt BSC

scenografia:
Tom McCullagh

montaż:
Joe Walker

kostiumy:
Anushia Nieradzik

muzyka:
David Holmes, Leo Abrahams

dźwięk:
Paul Davies

kierownik produkcji:
Andrew Litvin
Casting: Gary Davy

obsada:

Bobby Sands: Michael Fassbender
Raymond Lohan: Stuart Graham
Ojciec Dominic Moran: Liam Cunningham
Davey Gillen: Brian Milligan
Ksiądz: Rory Mullen
Gerry Campbell: Liam McMahon
Dziewczyna Gerry'ego: Karen Hassan
Gubernator: Frank McCusker
William: Lalor Roddy
Pani Sands: Helen Madden
Pan Sands: Des McAleer
Golibroda: Geoff Gatt
Stephen Graves: Ben Peel
Matka Rymonda: Helena Bereen
Płatny morderca: Paddy Jenkins
Przełożony lekarzy więziennych: Billy Clarke
Sanitariusz: B. J. Hogg

wybrane nagrody:

**BAFTA 2009 – Nagroda Carla Foremana
dla najbardziej Obiecującego debiutanta**

British Independent Film Award
**– Michael Fassbender (najlepszy aktor),
Sean Bobbitt (zdjęcia)**

MFF Cannes 2008 Złota Kamera za najlepszy debiut
– Steve McQueen

Europejski Nagrody Filmowe 2008
– Steve McQueen (europejskie odkrycie roku)

Toronto IFF 2008
– Steve McQueen (odkrycie)

Chicago IFF 2008
**– Steve McQueen (Złoty Hugo),
Michael Fassbender (Srebrny Hugo),**

9. MFF Era Nowe Horyzonty
– Grand Prix dla najlepszego filmu, Nagroda Krytyków Filmowych

Streszczenie:

Film jest artystyczną interpretacją jednego z najbardziej wstrząsających wydarzeń, jakie rozegrały się w XX wieku w Wielkiej Brytanii. Jeden z czołowych bojowników o wyzwolenie Irlandii Północnej Bobby Sands, osadzony w więzieniu Maze na początku lat 80. rozpoczął głodówkę żądając uznania go za więźnia politycznego. Przez 66 dni uparcie odmawiał przyjmowania pokarmów, co doprowadziło go do śmierci. Reżyser Steve McQueen, jeden z najważniejszych artystów wizualnych w Wielkiej Brytanii, świadomie i bez znieczulenia pokazuje jak do tego doszło. Jak sam mówi, chciał pokazać, co więźniowie zamknięci w słynnym bloku H, prowadzący coraz bardziej radykalne formy strajku (od odmowy mycia poprzez niszczenie cel, wylewanie moczu na korytarze i odmowę wkładania ubrań, aż po głodówkę) mogli „widzieć, czuć i słyszeć”. Chciał pokazać przede wszystkim ich życie i ich emocje, a więc rzeczy, których nie można dziś odnaleźć w dokumentach z tamtych czasów.

Reżyser
Steve McQueen

Jest jednym z najbardziej wpływowych współczesnych artystów brytyjskich. Urodził się w Londynie w 1969 roku. Początkowo studiował w Chelsea School of Art and Goldsmiths College, a potem jeszcze przez rok w Tisch School of the Arts w Nowym Jorku. Jest uznanym artystą wizualnym – jego prace, pokazywane w muzeach na całym świecie, posiadają w swoich zbiorach najznamienitsze instytucje: Muzeum Guggenheima, Tate Modern, Centrum Pompidou. W 1999 roku otrzymał prestiżową nagrodę Turnera, jedno z najważniejszych wyróżnień przyznawanych plastynom w Wielkiej Brytanii.

Wśród wielu jego prac szczególnie cenione są te, które można nazwać „zaangażowanymi politycznie”. Jednym z nich jest artystyczny projekt Queen and Country, przygotowywanym przez Imperial War Museum i Manchester International Festival. McQueen chciał upamiętnić w swojej pracy żołnierzy, którzy zginęli w Iraku i w 2003 roku. Realizacja przyjęła formę serii znaczków pocztowych z podobiznami ofiar wojny na Bliskim Wschodzie, pokazanych w pozie, przypominającej słynny profil Jej Królewskiej Mości drukowany na brytyjskich znaczkach.

Głód, który jest jego debiutem fabularnym, mimo politycznego tematu pozostaje jednak przede wszystkim historią głęboko humanistyczną i uniwersalną, co reżyser chętnie podkreśla w swoich wypowiedziach.

Filmografia: 2008 Głód (Hunger)

O filmie

W Irlandii Północnej 5 maja 1981 roku umiera Bobby Sands, pierwszy więzień, który głodówką walczy z nieludzkim systemem więziennictwa i brytyjską okupacją. Trudny i nadal bolesny temat jest dla autora Głodu pretekstem do stworzenia wstrząsającej i, mimo wszystko oderwanej od politycznego kontekstu, opowieści o istocie człowieczeństwa. W wielu wymiarach. Zaskakuje konstrukcja: film składa się z serii krótkich i dynamicznych, niemal pozbawionych dialogu scen w więzieniu skonstruowanych z jednym, dziesięciominutowym ujęciem, w którym bohater rozmawia z ojcem Dominikiem Moranem i podejmuje decyzję o strajku. Przepięknie sfotografowany przez Seana Bobbitta (znanego przede wszystkim z pracy nad filmem Wonderland Michaela Winterbottoma) film zastrzeżenie zbiera nagrodę za nagrodą.

Bohater filmu Bobby Sands jest postacią autentyczną, liderem IRA, który na początku lat 80. rozpoczął dramatyczny strajk głodowy, żądając uznania zamkniętych w więzieniu Maze bojowników o wolność Irlandii Północnej za więźniów politycznych. W kwietniu 1981 roku, miesiąc po rozpoczęciu strajku, został wybrany członkiem Izby Gmin (zmieniono prawo wyborcze i kilka miesięcy później byłoby to już niemożliwe). Zmarł po 66 dniach wyczerpującej głodówki. Miał wtedy 27 lat.

Film Steve'a McQueena nie jest autobiografią Sandsa. Oglądamy co prawda jego przyjazd do więzienia, codzienne (niemal dostowne) siłowanie się więźniów ze strażnikami, którzy w odwecie za wylewanie fekalii na korytarze, smarowanie ścian odchodami, niszczenie czystych ubrań i cel, urządzają nagim aresztantom „ścieżkę zdrowia” i ostentacyjnie manifestują swoją przewagę, stosując coraz bardziej wyrafinowane formy przemocy. Oglądamy dojrzewanie bohatera do decyzji o głodówce, szokujący obraz powolnego wyniszczania jego organizmu, a w końcu śmierć. Film został przygotowany z niezwykłą dbałością o szczegóły i poprzedzony drobiazgową dokumentacją. Razem ze swoją scenarzystką Endą Walsh (dramatopisarką i scenarzystką, wielokrotnie nagradzaną wschodzącą gwiazdą brytyjskiego teatru) Steve McQueen spędził długi czas na rozmowach z byłymi więźniami Maze oraz ze strażnikami, którzy pamiętali strajk głodowy. Czytali książki i przeglądali dokumenty. Początkowo chcieli nakręcić film pozbawiony dialogów, w bloku H, gdzie rzeczywiście zmarł Bobby Sands, co oczywiście okazało się niemożliwe. Reżyser zdecydował się jednak na pracę z niemal całkowicie irlandzką ekipą, co spowodowało – jak mówi McQueen – szczególny rodzaj napięcia na planie. W Irlandii Północnej pamięć o tamtych wydarzeniach jest wciąż żywa.

W roli głównej obsadził Irlandczyka Michaela Fassbendera, znanego dotąd głównie z filmu 300 of Zacka Snydera oraz Angel Francois'a Ozona.

U honorowany prestiżową canneńską Złotą Kamerą za najlepszy debiut Steve McQueen nie jest artystą „znikąd”, choć rzeczywiście dotąd nie zrealizował żadnego filmu fabularnego. Jego nazwisko znane jest przede wszystkim bywalcom prestiżowych galerii sztuki od Tate po Centrum Pompidou i Muzeum Guggenheima, a sam McQueen jest cenionym artystą wizualnym.

Steve McQueen mówi:

– W 1981 roku byłem dzieckiem, miałem jedenaście, dwanaście lat i wpływ na moje życie miały trzy rzeczy: Brixton Riots [zamieszki w Brixton, nazwane później Krwawą Niedzielą – przyp. red.], wygrana Tottenham w turnieju FA – to było fantastyczne – i Bobby Sands. Jego obraz pojawiał się na ekranie telewizora każdej nocy i został we mnie na zawsze. Połączenie charyzmy i pasji skonfrontowane ze strajkiem głodowym, który doprowadził go do śmierci... To wspomnienie i możliwości, jakie się przede mną otworzyły, spowodowały, że zacząłem szukać o nim wiadomości i nabrałem pewności, że mogę stworzyć bardzo mocny film.

– Kiedy Jan Youngusband z Channel 4 zetknął się ze mną na początku 2003 roku nie było jeszcze wojny w Iraku, historii więźniów z Guantanamo Bay i Abu Graib, ale teraz, po czasie pojawiły się aż nadto widoczne podobieństwa między losami mojego bohatera a współczesnością. Historia się powtarza, a wielu ludzi ma świeże wspomnienia podobne do tych, które opisuje mój film. Musimy pamiętać, że takie rzeczy jeszcze niedawno działy się w Wielkiej Brytanii – mówi McQueen.

Krytycy o filmie:

Film McQueena nie jest oczywiście apologią bojowników IRA, nie jest też tylko historią o wynaturzeniach w angielskim systemie więziennictwa. Symbolicznego znaczenia nabiera tu pokazane z detalami w ostatniej części stopniowe umieranie ciała – żyjemy w świecie coraz to nowych fanatyzmów, których efektem, zdaje się mówić reżyser, jest nasza powolna agonía. Tytułowy głód ma przecież nie tylko sens dostowny – w filmie McQueena obie strony „wojny” chcą po swojemu rozumianej sprawiedliwości.

Paweł T. Felis, Moralny terror, głód moralności, „Gazeta Wyborcza”, 2009.07.25

[...] Odzegnując się od kina stricte politycznego, McQueen przedstawia w uniwersalnej, poetyckiej konwencji bierny bunt więźniów skazanych za działalność terrorystyczną. Niemal bez słów, za to klarownym, spowolnionym obrazem opowiada o codziennym metodycznym niszczeniu człowieka przez człowieka. O beznadziejnej, desperackiej walce z bezdusznym aparatem usankcjonowanej przemocy. Od czasu, kiedy Miklós Jancsó (bohater jednej z wrocławskich retrospektyw) pokazał, jak degradującym aktem może być obnażenie człowieka, nie było filmu, który w sposób równie przerażający przedstawiłby człowieka bezbronnego i upokorzonego w swojej nagości. Nigdy też widok typowego English breakfast (z jajkami na bekonie i fasolką) nie wydawał się czymś tak urągającym.

Anita Piotrowska, Subiektywny wybór odkryć, „Tygodnik Powszechny”, 2009.08.09.

Premiera filmu: 8 stycznia 2010